

Tovább növekszik a társadalmi bíróságok szerepe

As SZMT gondoskodik a bíróságok vezetőinek továbbképzéséről

A társadalmi bíróságok életképességét az elmúlt négy-öt évben végzett tevékenységük igazolta. Fennállásuk óta fontos nevelőszerepet töltenek be a dolgozók öntudatának fejlesztésében, a társadalmi tulajdon védelmében, és elősegítik a dolgozók emberi méltóságának és jogainak tiszteletben tartását. A Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsának elnökségi ülése megállapította, hogy

a társadalmi bíróságok munkája iránt általában igen nagy az érdeklődés, mert a tárgyalt fegyelmi vétségek sértik a dolgozók igazságérzetét. Több esetben, mint a konzervgyárban, s a ruhagyárban is, 300—350-en vettek részt a tárgyaláson. Az eljárás alá vont személyek védekezési lehetőségeinek biztosítása, a tanúk kihallgatása általában szabályszerű.

A bíróságok hatáskörüket nem lépik túl, sőt szívesebben alkalmazzák a nevelő jellegű döntéseket, melyek nem járnak különösebb büntető következménnyel. Ennek a gyakorlatnak azonban az is oka, hogy a vállalatok igazgatói kevés olyan ügyet utalnak a társadalmi bíróságok elé, amely a súlyosabb eljárást kívánja meg.

Az eddiginél sokkal nagyobb feladatokat ró a társadalmi bíróságokra hatáskörük bővítése, mely adandó alkalommal lehetővé teszi számukra a nyereség-reszesedés feléne, vagy az esetleges jutalom megvonását, ezer forintig kötelezheti a dolgozót kártérítésre, megrogzított alkoholistákat elvonókúrára javasolhat, és így tovább. Ezentúl minden olyan üzemben,

ahol 100 főnél több dolgozót foglalkoztatnak, felállítható társadalmi bíróság. Nyilvánvaló, hogy a társadalmi bíróságok szerepe az új rendelkezés hatására nagy súlyt kap majd. S hogy ez így legyen, le kell vonni a tanulságokat az eddigi gyakorlatból.

A tapasztalat szerint az üzemekben lefolytatott fegyelmi ügyek száma lényegesen meghaladta a társadalmi bíróságok hatáskörébe utalt ügyek számát. Ot nagyobb üzemben például 1962-ben 51 fegyelmi vétség közül mindössze tizenhét ügyet tárgyalta társadalmi bíróság. Többször megtörtént, hogy a szakszervezeti bizottságok csak a fegyelmi tárgyalás után szereztek tu-

domást az elkövetett vétségéről, mint például a Szegedi Textilművekben, a cipőgyárban és a Csongrád Megyei Építőipari Vállalatnál. A DÁV-nál 1956-ban két, 1959-ben 15 és 1962-ben 3 esetben, a Szegedi Bútorgyárban öt év alatt mindössze háromszor ült össze társadalmi bíróság.

Sokszor hiányos a társadalmi bíróságok ügyiratkezelése is.

A Szegedi Falemezgyárban előfordult, hogy üléséről nem is vezettek jegyzőkönyvet.

A társadalmi bíróságok működésének hatékonyságát segíti majd elő, hogy a szakmák megyei bizottságai és az SZMT közgazdasági bizottsága gondoskodik a társadalmi bíróságok vezetőinek és a társadalmi bíróságokkal foglalkozó szakszervezeti tisztviselők ez irányú ismereteinek bővítéséről. Az alapszervezetek pedig a társadalmi bíróságok többi tagjának oktatását biztosítják. A továbbképzéshez a tudományegyetem jogi szakemberei is segítséget nyújtanak.

A könnyűiparban újabb 27 üzemet vontak össze 9 vállalattá

A könnyűiparban már évek óta folynak az üzemösszevonások. 1955-ben több üzemből két nagy egység alakult, 1959 és 1961 között pedig 67 üzemet vontak össze 28 vállalattá. Jó eredményekkel működik 1955 óta a Magyar Selyemipari Vállalat, amely egy selyemfonó, hét szövő és egy kikészítő gyárból alakult, és hatásköre az egész iparágra kiterjed. Az amúgyis kooperáló Soproni Fésűsfonógyár és a Győri Richards-gyár összevonása pedig már az első évben több mint négy millió forint gazdasági eredményt hozott. A pamuttextilművek és koleritgyár csatlakozása nemcsak a gyártásszervezést tette egyszerűbbé, hanem hozzájárult több olyan — évek óta húzódozó — műszaki probléma megoldásához is, mint például a jó minőségű kordbársony készítése.

Az 1963. január 1-én életbe lépő üzemösszevonások — a munkáslétszámot alapul véve — a könnyűiparban 13 százalékat érintik. 27 üzemet vontak össze 9 vállalattá. A gyapjú- és a ruhagyárban lesz a legnagyobb arányú a termelés irányításának koncentrációja. Ezenkívül a kötőszövőiparban, a zugló, a Rákospalotai Kötőtárgyár és a kötőszövőmintázóból alakult a Budapesti Finomkötőtárgyár. Egy új vállalatot képez majd több kisebb rövidáru ipari üzem is. A Dunántúlon egységes irányítás alá kerülnek a lakástextil előállító gyárak. A budapesti és Pest környéki üzemeknél megszűnik a lakástextil-gyártás, viszont helyette átvesszik a kártolt szövetek előállítását. Debre-

teni székhellyel Kelet-Magyarországon összpontosul majd a női ruhák, Sopron környékén pedig a lánykaruhák gyártása. Ily módon a könnyűiparban tovább folyik, sőt a ruhagyárban már be is fejeződik a különböző termékek gyártásának szakosítása. (MTI)

A Magyarországra látogató külföldiek gyógykezelési lehetőségeiről

Az Egészségügyi Minisztérium felhívja mindazoknak a magyar állampolgároknak a figyelmét, akikhez rokon látogatás céljából külföldi állampolgár érkezik, hogy a vendégek megbetegedése esetén az orvosi, illetőleg kórházi kezelést a következőképpen lehet igénybe venni.

Ha valaki krónikus megbetegedését Magyarországon akarja kezeltetni, a kezeléért fizetnie kell. Kórházi felvétel esetén a gyógykezelésért a Pénzügyminisztérium által megállapított összeget

— napi 180 forintot — 10 napra előre be kell fizetni az illető egészségügyi intézmény gazdasági hivatalának.

Heveny megbetegedés, illetőleg sürgős szükség esetén a Szovjetunióból, Csehszlovákiából, Lengyelországból, a Német Demokratikus Köztársaságból, Bulgáriából és Romániából ideiglenesen Magyarországon tartózkodó külföldi állampolgárok díjtalan orvosi kezelésben részesülnek. A többi országok állampolgárai ebben az esetben is kezelési díjat fizetnek. (MTI)

Jól takarékoskodnak megyénk iskoláiban

(Tudósítónktól)

A rendszeres takarékosagra nevelés következtében egyre több iskolágyerek gyűjti pénzt takarékbélyeg-

ben. Megtakarításaikat tavaszi kirándulásaikra, nyári üdüleiseikre és más régi vágyaik megvalósítására szánják.

Az 1962—63. évi iskolai évből országos viszonylatban eddig 1 679 000 tanuló kapcsolódott be a takarékosági mozgalomba, 10 százalékkal több, mint tavaly ilyenkor. November 30-ig közel 28 millió forintért vásároltak iskolai takarékbélyeget, ami 6 millió forinttal haladja meg az 1961 november végéig e célra összegyűjtött összeget. Az egy tanulóra eső átlagmegtakarítás is emelkedett: 20 százalékkal több, mint egy esztendővel ezelőtt.

A számadatokból kitűnik, hogy a vidéki tanulók még nagyobb arányban takarékoskodnak, mint a budapestiek. Míg 449 fővárosi iskola 285 000 növendéke három hónap alatt 4 439 000 forintot takarított meg, 5723 vidéki iskola 1 394 000 növendéke máris 23 984 000 forintot gyűjtött össze iskolai takarékbélyegben.

A Csongrád megyei iskolák közül 351-ben 69 000 tanuló takarékoskodik rendszeresen, akik november 30-ig már 1 203 000 forintért vásároltak iskolai takarékbélyeget. Az év végéig összegyűlt pénz arra szánják, hogy a nyári szünetben megismerkedjenek szép hazánk tájaival és fővárosunkkal.

Dr. Farkas Lujza

Jó gép, kis hibával

(Liebmann felv.)

Tíz hidraulikus cipőfelső-részt szabó berendezést helyeztünk üzembe az idén a Szegedi Cipőgyár, s ezzel jó részt feleslegessé tette a bőrök fardáságos kézi szabását. A Bőr- és Cipőipari Vállalattól vásárolt gépek kettős élű késekkel működnek, úgy, hogy a jobb- és ballábás cipőfelsők kiszabása egyszerű késfordítással elvégezhető. Korábban egy szabász legfeljebb 80 párat tudott naponta készíteni, a gép naponta 160—200 párral is könnyedén boldogul. Ha jövőre megkap-

ják a még szükséges öt gépet is, akkor a kézi szabás csak a 3—5 ezer pár alatti kis szériáknál — amelyeknél a gépi berendezés használata nem is fizetődik ki — marad meg.

Nyilvánvaló, hogy ez a korszerű szabásgép jól bevált a cipőgyárban, bár egy jelentős konstrukciós hiba sokszor elveszi tőle a dolgozók kedvét. A tíz gépből jelenleg is három használaton kívül van, javítják őket a budapesti üzemben. De a használat kívánta minőségi többi is gyakorta kiengedi a

hidraulikát biztosító olajat. A gépek alá tálcát kellett csinaltatni, hogy a szertefolyó olaj tönkre ne tegye a padlót. Az emberek ruhája és a bőrök is állandó veszélynek vannak kitéve, nem is szólva arról, hogyha a gépben nincs elég olaj, nem bírja a szabáshoz szükséges nyomóerőt sem kifejteni. A szabászat gépesítése tehát nem mondható korszerűnek mindaddig, amíg a cipőipari gépgyár el nem éri gyártmányainál a budapesti üzemben. De a használat kívánta minőségi követelményt.

A túlmunka kiegyenlítésének új rendszere

A rendelkezés január 1-én lép életbe

A hivatalos lap december 16-i száma közölte a túlmunka kiegyenlítésének új rendszeréről szóló rendeletet, amely 1963. január 1-én lép életbe.

A rendelkezés 1963. január 1-től kezdve kiterjeszti a túlmunka kiegyenlítésére való jogosultságot — a vezető állásúak kivételével — az 1534 forint felett kereső vállalati alkalmazottakra is, ezenkívül

a túlmunka ellenértékéért egységes szabad időt állapít meg.

Ez a rendelkezés a jövőben mindinkább megvalósuló abból a törekvésből indul ki, hogy a dolgozók kizárólag a ténylegesen megszabott törvényes időt töltsék munkában, a többi idejüket pihenésre, szórakozásra, művelődésre fordíthassák.

A túlmunka szabad idővel való kiegyenlítése a vállalati alkalmazottakra, a közszolgálati, az ügyviteli, és a kisegítő dolgozóakra terjed ki.

A munkások túlmunka térítésének jelenlegi rendszere továbbra is érvényben marad.

A felügyeleti hatóság azonban a szakszervezettel egyetértésben sajátos esetben egyes munkaköröket kivéve a rendelkezés hatálya alól, illetve ki is terjesztheti azt más állománycsoportokra, vagy munkakörökre.

Ahol az eddig túlmunkadíjazásban részesült vállalati és költségvetési alkalmazottak túlmunkáját részben

megfelelően kiegyenlítik ki szabad idővel, ott a korábban túlmunka díjazásra fordított beralapot személyi alapbérémelésre, jutalmazásra lehet felhasználni. Elsősorban azokat kell ilyen módon alapbérémelésben vagy jutalmazásban részesíteni, akiknél az új rendszer kezesedéscsökkenést jelentene. Természetesen ezeknél figyelembe kell venni a helyes kereseti arányokat is.

Ha a túlmunka különleges körülmények — például balcsap — természetben válik szükségessé, vagy a munkát a Minisztertanács, a miniszter rendeli el,

a rendelet lehetőséget nyújt arra, hogy szabad idő helyett bérrel térítsék a túlmunkát, illetve szabad időt,

vagy bért kapjanak azok a dolgozók is — például osztályvezetők és ennél magasabb beosztásúak —, akik a munkakörük alapján részükre járó pótszabadságon felül a rendelet szerint általában külön térítésben nem részesülhetnek.

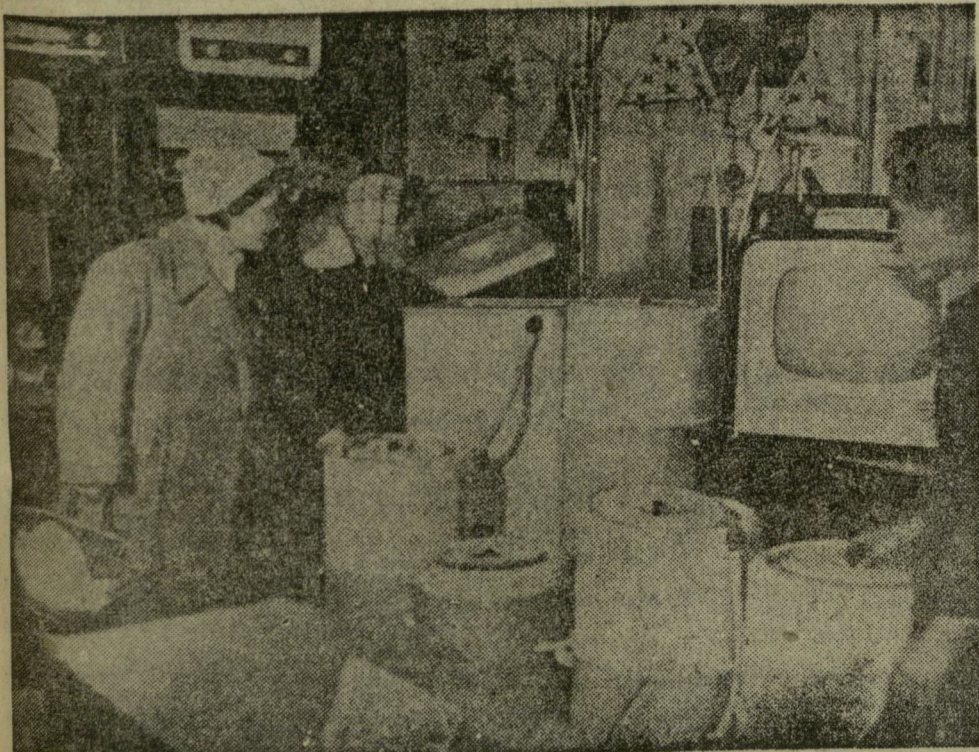
Az egészségre ártalmas munkakörökben, a vegyiparban, a textiliparban és más iparágakban már megvalósított munkaidő-csökkentésükön kívül a munkaügyi miniszter most kiadott túlmunka-katartéri rendelethez további jelentős lépés a munkaidő tényleges csökkentésére, a dolgozók törvény szerinti szabad idejének biztosítására. (MTI)

Január 15-től a kongresszusi anyag lesz a pártoktatás témája

Az MSZMP nyolcadik kongresszusának anyaga — a Politikai Bizottság határozatának megfelelően — minden oktatási formában és minden fokon egységesen, önálló témaként kerül feldolgozásra 1963 első fél évében. Az iskolán kívüli pártoktatásban január 15-től kezdődően négy témában dolgoznak fel a hallgatók a kong-

resszus anyagát, mégpedig egységesen a kongresszus rövidített jegyzőkönyve alapján. A pártiskolákon és a marxizmus-leninizmus esti egyetemeken a tanárok elméleti konferenciákon foglalkoznak az anyaggal, amelyet a kéthónapos és az öthónapos iskolák hallgatói összefüggő tematikában tanulmányoznak majd. (MTI)

TELEVÍZIÓ, MOSÓGÉP...

(Somogyiné felv.)

Napról napra nagyobb a forgalom a szegedi üzletekben. Változatlanul nagy az érdeklődés a műszaki cikkek — televízió, mosógép, centrifuga — iránt és bár átmeneti zavarok mutatkoznak a televízió-ellátásban, az igényeket többnyire ki tudják elégíteni. Felvételünk a Klauzál téri villamosági szaküzletben készült.